

ఖుదావంద్

అక్షీకాంతం పారిపోయివచ్చి, మా యింట్లో దాక్కున్నాడు...

పారిపోయి వచ్చాడంటే... వెంట ఎవరో తరుముకు వస్తాంటే, నురుగులు గ్రక్కుతూ పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చాడని కాదు: దాక్కోడమంటే, ఎంత వెదికినా కనపడని ఏదో చీకటిగుయ్యారంలో నక్కి కూర్చోవడమూకాదు...

--నిదానంగా నడిచివచ్చాడు...దొరకొడుకెవరురా అన్నట్టు ఒళ్ళువిరుచుకు కుర్చీలో పడుకున్నాడు...

అయినా నాకు అలా అనిపించింది...వాడి నీడగా కొండంత భయం, పర్వతమంత ఆవేదనా కనిపించింది....

'ఏంరా?...!' అని మౌనంగా కుశలప్రశ్న చేశాను...

'నేను తాగితే ఏం ఫరవాలేదుకదా!' అన్నాడు ఓపట్టాన...ఎవరినో అడుగుతూన్నట్టు...

'ఎవరికీ ఫరవా?'

'నీకు' అని మనసులో పలకడానికి నావంక చూపు గిరునతిప్పి...'నీకు అభ్యంతరము ఏమీ ఉండదుకదా?' అని గొణుక్కున్నాడు.

'లేళ్ళు, పులులూ కలిసి పూరి మేసే పుణ్యభూమి యీ ఆశ్రమం అన్నసంగతి మరచిపోతే ఎలా? - మహారాజుగా సేవించు: నన్నుమటుకు సహపంక్తికి బలవంతపెట్టక: నే నిప్పుడే భోజనం చేశాను...'అని పొచ్చరించాను...

అక్షీకాంతం...జేబులోంచి మందుసరంజామా తీసి....గంగతో అపవిత్రంచేయకుండా... దాహంపుచ్చుకున్నాడు.

మొగం జ్వరపు-మొగంపడ్డది...కళ్ళు మెరుస్తున్నాయి...అలా సిగరెట్టు కాలుస్తూ కాళ్ళూ, చేతులు చాచుకొని ఒక నిమిషం పడుకున్నాడు: "వడకొడుతూవుంది గదూ" అని, వట్టివేళ్ళ తెరలు దించి...నీటిజల్లు తిప్పాను...

"పోయిందిరా..."

రొదగా నిట్టూర్చాడనుకున్నాను మొదట...మాట కదా అని మనసుకు తట్టింది.

ఎవరు?...ఎక్కడికి?...ఎందుకు?...ఈ మూడింటిలో ఏదో ఒక్కటయినా, మాట ధోరణిని అడగవలసిన ప్రశ్న... అడుగుదామనుకున్నాను కానీ, అడగకపోయినా జవాబు వాడంతట వాడే ఏలాగు చెప్పతాడుకదా అనిపించి... విని ఊరుకున్నాను.

'శకుంతల లేచిపోయిందిరా అంటూంటే... మాట్లాడవే?" అని వాడు దండించాడు...

శకుంతల అంటే...నాకు అర్థంకాలేదు.

"నామూలానే లేచిపోయింది..." అదేశ్రుతిలో అన్నాడు...

“నీతోనే ఎందుకు లేచిపోలేదు?” అని కొంటె విసురొకటి విసరమంది మనసు. కాని, వాడిలో ఆ బాధను చూసి, నా నోటికి జాలేసింది.

“అలాగా-పాపం” లాగా తల ఊగించాను.

“ఎవడితోనో ఊరు పేరూ లేనివాణ్ణి తీసుకొని ఎక్కడికో లేచిపోయింది...”

...లేచిపోయేముందు, నాయకుడిపేరు ప్రఖ్యాతులు ఆలోచించవలసిన అగత్యం ఏమిటో నాకు ఎంత మాత్రము బోధపడలేదు. ఇదేమన్నా పెండ్లి సంబంధమా ఆర్షేయ పౌరుషేయములు నిదానంగా విచారించడానికి? ఇంకొక విషయం కూడాను- ఇందులో వీడినిర్వాహకం కొంత ఉందంటున్నాడుగా, మరి, ఈ నిక్షేపరాయుడు ఒరిగించిందేమిటి?...తనచేతిమీదుగా ఈ సత్కార్యము జరుగుతున్నప్పుడు, తాను, అంతమాత్రము మంచిచెడ్డలు ఆలోచించనక్కరలా?...ఏమిటో అంతాగమ్యంగా ఉంది...

“మరి నా పెళ్ళాం ఎందుకు...”

.....ఎందుకు లేచిపోలేదు?...అంటాడనుకున్నాను... వాక్యం సగంలో త్రుంచేసి నిద్రపోయాడు.

.....నిద్రపట్టింది కాబోలు అనుకుంటూండేలోపుగానే...నిద్రలోముణిగి తేలి బడలిక తీరినవాడిలాగా... ఒక్క నిమిషంలో తెరిపిగా మేలుకున్నాడు.

“ఏంరా, ఈ కోతిమొగాన్ని చూసి, కళ్ళున్నదెవతన్నా ముచ్చటపడుతుందటరా?—” వాడు ధూకుడుగా అడిగాడన్నమాటేకాని, అందులో కొంత యదార్థం లేకపోలేదు. లక్ష్మీకాంతాన్ని, పరాకున అయినా, అందగాడనుకునేందుకు వీలులేదు...

“శకుంతల మధురమీనాక్షిలాగా కలకలలాడుతూ ఉంటుందిరా. నేను ఎంత పుణ్యం చేసుకోబట్టో ‘అన్నయ్యా’ అని పిలిచేదిరా...నాతో అరమరికలేకుండా వుండేదిరా...”

ఓహో ఇప్పుడు అర్థమయింది: శకుంతలంటే మనవాడి యింటికి ఎదురుగుండా మేడలో క్రింది భాగంలో ఉంటున్నాడే...తాసీల్తారుకూతురు. పిల్ల చాలా అందంగా వుంటుంది...చిదిపి దీపం పెట్టవచ్చు! అవును, నేను ఒకటి రెండుసార్లు చూసిన జ్ఞాపకంకూడాను...

“అన్నయ్యా అనే మాటకు ఎన్ని అర్థాలుంటాయిరా? - నీవే చెప్ప”...

—ఏం చెప్పను? అందరికీ తెలిసిన ఆ ఒక్క అర్థమే నాకూ తెలుసును...ఈ నా అజ్ఞానాన్ని నా గుడ్డు మిటకరించినవి...

—“అన్నయ్యా” అంటే ‘బావా’ అనీ, ‘మానూ!’ అని అనుకోవచ్చునా? - చెల్లీ అని పిలుస్తూ, చాటునా మాటునా పెళ్ళాంగా వాడుకోవచ్చునా...మనిషైనవాడు ఎవడన్నా అలా గడ్డితింటాడా? ...పోనీ, మొగనాడు ఏ కోటిమందిలోనో ఒకడు పశువౌతాడనుకో...అప్పుడు మాత్రం - అదెలా పరిపాటి అవుతుంది?...వాడు వర్తిపశువుకాక మనిషెలా అవుతాడు?...”

“అవును...నీవంటూన్నదంతా నిజమే”నని తల ఊగించాను.

“నా పెళ్ళాం నన్ను శుద్ధపశువుకింద కట్టింది...”

“శకుంతలను నేను ప్రేమిస్తున్నానని అనుక్షణమూ అభినందించడం మొదలు పెట్టిందిరా. అలాటి పాపపుమాట లనవద్దని ఎన్నో విధాల బ్రతిమాలుకున్నాను:

ఉహ...తలికి పెళ్ళానికి తేడా తెలియని మనిషి -- ఈ...మనిషా, అదికూడా ఒక మనిషేనా?...

“నన్ను తిట్టి దుమ్మెత్తిపోసినా అంత బాధపడేవాణ్ణి కాదేమో: నేను చెప్పేస్తున్నది ఏదో ఘనకార్యమని... నేనుకాగా అంత ప్రయోజకుణ్ణి కాగలిగానని, అవిడ అంటున్నప్పుడల్లా నా గుండెల్లో శూలాలు నాలుకునేవి.

“నామీద ఎక్కడలేని దయ, ఆపేక్ష యింటావిడకు పుట్టుకువచ్చినవి...దయతో చంపడం అని ఇంగ్లీషువాళ్ళు అనే మాటలో హోలాహలం నాకు నరనరాల ప్రాకిపోయింది -- శకుంతలకు మా అవిడ అఘాయిత్యం ఎక్కడ తెలుస్తుందో...ఆ అమాయకురాలి మనసు ఎక్కడ చివుక్కుమంటుందో అని నాకు వెర్రెత్తిపోవడం మొదలుపెట్టింది.

“కానీ, నేను ఏం చెయను? ఈ పాపపుమాట ఆ అమ్మాయి చెవిని పడకుండా చేయటం ఎలా? ఏమీ పాలు పోయింది...కాదు...తెంచుకు ఎక్కడికన్నా పారిపోతే?...ఇహ మా అవిడనోటికి హద్దూపద్దూ ఉండదు...పారిపోకుండా, ఇంటినే అంటిపట్టుకుంటే...ఏ నిమిషాన ఏం ముణుగుతుందో?

“శకుంతలను, మా యింటికి రావద్దని చెప్పదునా? అయితే, కారణం ఏమనాలి?-

...“నీవు ఒక్కటి అడగవచ్చును...నీ పెళ్ళానోటికి బుద్ధి చెప్పలేకపోయినావా అని. అదీ ఆలోచించాను: నాకు తామసం లేకపోలేదు--నన్ను చూసి ఇకిలిస్తూ మా గృహలక్ష్మి ఓ వెకిలిమాట కూసినప్పుడల్లా, ఆ పళ్ళన్నీ ఒక్క వరుసన రాలేట్టు కొడదామా అనిపించేది...కానీ చేయి లేచేదికాదు.. ఏం చెయ్యను, అది నా దౌర్భాగ్యం...పెళ్ళాన్ని కొట్టడం ఎప్పుడూ అలవాటులేదు...చూసన్నా ఉండకపోతిని...మా నాన్న అమ్మమీద ఎన్నడూ చేయి చేసుకున్న పాపాన పోలేదు...

“ఆవాళ శ్రావణమంగళవారం. శకుంతల తలంటి పోసుకున్న నునుపుతో, కొత్తచీరా, రెవికా కట్టుకుని...కలకల్లాడుతూ, వాడకట్టుకు పేరంటానికి వెడుతూ, మా గుమ్మంలోకి వచ్చింది. ఏం వదినా అని మా అవిడనికూడా రమ్మని కేక వేసింది. అవిడ చీరసింగారింపు ఇంకా తెమలలేదు కాబోలు, లోపలికివచ్చి...నేనుకూర్చున్నగదిలోకి తొంగిచూసి, వచ్చి కూర్చుని...ఏదో పత్రికలో బొమ్మలు చూస్తున్నది.

“ఇహ కాస్సేపటికి...మా అవిడ అక్కడకు వచ్చింది. వస్తూనే విషపుచూపాకటి చూసింది: ఆ వాలకం నేను చూశాను కానీ, శకుంతల బొమ్మలధ్యానంలో వుండి, గమనించలేదు.

“పోనీ, అంతటితో పోనియ్యవచ్చునా, లోపలకు వచ్చిందల్లా, గుమ్మం అవతలకు ఎగిరిగంతువేసి - ఆ విసురులోనే తలుపు చెళ్ళున వేసింది...

“శకుంతల వులికిపడి, తలఎత్తింది. ఏమిటని ఆ చూపులు నన్ను ప్రశ్నించినవి. నేను అర్థంకానట్టు. ..చూసీ చూడనట్టు ఊరుకోగా,

“ఏమిటది?” అని పలికింది.

“ఏం లేదు, ఎక్కడినుంచో గాలివచ్చి...?”

“నాలుగుగోడలసంధునా గాలి ఎల్లా విసురుతుంది?”

“విసరదు --- మసలుతుంది.”

“మసలేగాలికి అంత అదరిపాలుతనం వుండదు.”

“ఐదవతనంతోపాలు అదరిపాలుతనమూను...”

“ఐదువరాలిచ్చిన ఆ ఐదువరాలి పేరేమిర...”

(శకుంతల ఎంతో బాగా పాడుతుందని చెప్పడం మరచిపోయినాను.)

“శకుంతలతో యతికి - ప్రతిగా ఇలా కొంటెగా మాట్లాడటం చాలా సరదాగానేవుంది. ఆ పిల్లదానికి అసలు కుళ్ళు ఎక్కడ అర్థమయిందోనని దిగులుగానూ ఉంది.

“నా గండ్రగోళం ఏమీ గమనించకుండా, శకుంతల సారంగపాణిచరణాన్ని మరో రెండుసార్లు సాగదీసి...

“తలుపుదగ్గర నిలవేసి బ్రతిమాలితేగాని చెప్పవల్లే ఉంది...” అని నవ్వుతూ మారాంచేసే పోణిమిలో నా చెయ్యిపట్టుకుని గుమ్మందగ్గరకు లాక్కువస్తూంది. ఇద్దరము వెక వెక - పక పక లాడుతున్నాము...

“గుమ్మం రెండు రెక్కలూ దూదిపింజలులాగా చెరో చెంపకు ఎగిరిపడి, పుస్తీలను బాదుకుని లబ-లబలాడినవి...

“నమిలి మ్రింగేసేటట్టు మా ఆవిడ కణకణలాడుతూ నిలుచుంది, ఎదురుగుండా...”

“మాటలతో అయితే, ఎంతసేపు తర్జనభర్జన జరిగేదో, అవును కాదూలు ఎన్ని అవృతులు తిరిగేవో, ఎన్ని తిట్లు ఒట్లు గాలిలో కలసిపోయేవో, సర్వత్రా ఎంత ఘోరాను చెలరేగేదో?...

“కాని మాటలకు అలవికానిశక్తి, ఒదుగు మౌనానికి ఉంది...మాటలు అర్థంలో ఆవగించింత పాలును పలుకుతవి- మౌనం కొండంతదాన్ని ముక్తసరిగా ఉద్దోషిస్తుంది...”

“రెప్పపాటంతటిలో - పొంగి పొరలిన మౌనం. శకుంతలకు సంగతి అంతా విప్పి చెప్పింది...

“వదినా!...అన్నది, కలలలో మూలిగినట్లు...శకుంతల.

“చెల్లాయి” - అన్నాయి, నవ్వుగా మా ఆవిడ పాపపు పెదవులు...నా తల పాతాళంలోకి క్రుంగిపోయింది...

“ఎన్ని యుగాలకో, నేను మళ్ళా తెప్పరిల్లి, తలఎత్తి చూసేటప్పటికి...మా ఆవిడ మొగమే చూశాను: శకుంతల...లేదు.

“పొరపాలున తలుపు తోశానండి” అన్నది ఆ ఇల్లాలు. నా బాధ పరమాత్ముడికైనా అర్థంకాదు... నదురూ బెదురూ లోకుండా అన్న ఒక్కముక్క నన్ను రాక్షసుణ్ణి చేసింది. మెడ నులిమేస్తే - మెదడును కసకస నమిలి తినేస్తే - ఏంచేస్తేమటుకు ఏం లాభం? - ఏం చేసినా ఒక్కటేగా అయేది? - చచ్చి ఊరుకుంటుంది. కానీ, రౌరవంలోకి శాశ్వతంగా ఈ అబద్ధాన్ని వెంటపెట్టుకుపోతుంది...ఆ రాకాసిని హతమార్చడానికి భయపడ్డాను--

“శకుంతల నా కంటికి అగుపించలేదు.

“నిన్న ఎవడినో తీసుకుని లేచిపోయింది-

“ఈ శుభవర్తమానం మా ఆవిడనోటిమీదగానే తెలిసింది--

“శకుంతల మా ఆవిడకు ఉత్తరం వ్రాసిందిరా: అందులో పంక్తులు చింతనిప్పులయి మండుతున్నాయిరా...”

“వదినా, అన్నయ్యను వరించాననుకున్నావు కాదూ?— నీకు అలా రాసిపెట్టిందిగాని, అలాటి కోతిమొగాన్ని కట్టుకోవలసినకర్మ నాకేంపట్టిందమ్మా? ఏరి కోరి నా యిష్టం వచ్చినవాడితో నేను లేచిపోతున్నాను.

“నీతో మాట్లాడటమంటే సరదా; నీతో సరసమాడటమంటే సరదా, నీవంటే నాకు తగనిసరదా—

“నీవు ఏమనుకొనిపోతావో అని, నీ మనసు ఎక్కడ నొచ్చుతుందో అని... నీకోసం, ఆయన్ని అన్నయ్యా అని పలుకరించేదాన్నికానీ, మీ ఆయనంటే నాకు తగని రోతసుమీ! ఉన్నమాట అన్నందుకు ఉలికిపడ్డావా వదినా?”

“ఈ ఉత్తరం చదివి మా ఆవిడ ఏనుగునెక్కిందిరా! నా విషయంలో లేనిపోనివన్నీ అనుకున్నందుకు ఎంతో కించపడ్డదిరా—మా కాగిలింతలో నలిగి మన్నుధుడిదుంప తెగిపోయిందిరా—

“ఏమీ అనలేక... ఏమీ చేయలేక, ఆ బాహుపంజరంలోంచి ఎలాగో తప్పించుకువచ్చి యిక్కడ పడ్డారా—”

—లక్ష్మీకాంతం అయోమయంగా నిట్టూర్చి... పక్కకుదరనివాడిలాగా కుర్చీలో కొంతసేపు యాతనగా అటూయిటూ మసలాడు. గాజుకుప్పెలో కురుదలతీర్థాన్ని సేవించాడు... క్రమంగా మొగంలో వేడి—ఎరుపు దిగిపోయింది: మనిషి తేరుకున్నాడు.

“శకుంతల నాకోసం ఎంత త్యాగం చేసిందో చూశావా?” అన్నాడు స్వగతంగా.

“నా కాపురం చెడిపోతుందేమోనని, తన పరువును, తనవాళ్ళపరువును నట్టేటకలిపింది. ఇలా చేయకుండా, ఇంటిపట్టునే ఉండి, ఎన్ని ప్రమాణాలు చేసినా, మా ఆవిడ...నమ్మదని శకుంతలకు తెలుసును. కానీ, ఎంతపని చేసిందిరా, వెర్రిపిల్ల! నా కాపురం తగులడిపోతేమాత్రమేం, వెయ్యేళ్ళు వర్ధిల్లాలిసిన బంగారుతల్లి...”

“ఇదంతా మీ ఆవిడమీద అభిమానమేమో...”

“అఁ...వల్లకాడు: ఆవిడంటే శకుంతలకు తగని అసహ్యం...నాకోసమని ఆవిడని మెచ్చుకుంటూ ఆ అబద్ధాలన్నీ వ్రాసింది...సరేకాని, ఇప్పుడు ఏమిటి చేయటం?...”

లక్ష్మీకాంతం ఉరిమిచూస్తూ ప్రశ్నించాడు, పదేపదే ఏం చెయ్యమనడానికి నాకేమీ పాలుపోలేదు... సలహా ఇవ్వకుండా ఊరుకునేందుకు అంతకన్నా వీలులేదు ఆ స్థితిలో.

“ఇంటికిమాత్రం వెళ్ళను ఇహ, ఏమయినాసరే. మా ఆవిడ భూతంలా పట్టుకుంటుంది. అది పతివ్రతకావడంకూడా నా ప్రాణానికే వచ్చింది. ఎర్రగా బుర్రగా ఉన్నవాణ్ణి ఎవడినన్నా తీసుకొని లేచిపోదే?”

నాకు నవ్వువచ్చింది. కానీ, వాడిబాధ అర్థమైంది...

“పోనీ, అలా సలహాయివ్వరాదూ?” అన్నాను... ఆలోచన చెపుతూన్నట్టు.

“చెపితే నవ్వుతుందిరా...” వాడి అవస్థకు తగనిజాలి వేస్తూంది. అమాయకుడికి అతి తెలివితేటలు వున్న పిల్లను యిచ్చి పెళ్ళిచేయడం ఎంత అనర్థమో నాకు ఇప్పుడు బోధపడింది...

“ఏంరా, పాపపరిహారార్థం...నేను చెప్పినపని చేస్తావా?” అన్నాను: వాడు ఎగిరిగంతేసినంత అప్రమత్తుడయినాడు.

“ఎవరితెనన్నా కుర్రదాన్ని వెంటవేసుకొని కొన్నాళ్ళపాటు తీర్థయాత్రచేసిరా...”
...నేను వెక్కిరిస్తున్నాననుకున్నాడు...

“నిజంగానే చెపుతున్నాను భాయీ; శకుంతలకు అపచారం చేశాననుకుంటున్నావు కానీ, నీ స్థితి మరీ శోచనీయమన్న సంగతి మరచిపోతున్నావు మీ ఆవిడ దృష్టిలో నీవో పసిపాపపు: పిల్లాడిని గారాబం చేసినట్టు చేస్తూంది: తల్లిలాగ పెంచుతూంది. నీ యిల్లాలు నిన్ను వల్లుతూంది— ఇది నీ మగసిరికి పరువా? శకుంతలకు ఏదో నీవల్ల అపచారం జరిగిందనుకుంటున్నావు. కాని, నీవు ఎంత అర్భకుడివైపోతున్నావో ఆలోచించడంలేదు...మడిగట్టుకుకూర్చున్న మగవాడిమీద ఆడదానికి మమత ఉండదురా - మొగుడు కొరగానివాడయితే, ఇక ఆ యిల్లాలి ఆనందానికి పట్ట పగ్గాలుండవు. తనకు దక్కక పోతున్నాడనే బాధతో ఆమె మైమరచి పులకరించుతుంది. తన క్రాగిలిలోకి లాక్కునేందుకు మస్మధుడూ, వసంతమాధవులూ ప్రసాదించిన వలలన్నీ పన్నుతుంది...ప్రేమిస్తుంది.

“శకుంతలకు వున్న తెగింపైనా నీకు లేకపోతే ఎలా?—లే, ప్రయాణంకట్టు!”

ఆకు నందకుండా, పోకను పొందకుండా, కోమటి పురాణంలాగా దీర్ఘోపన్యాసం చేశాను... లక్ష్మీకాంతం నాకు గుడ్లువప్పగించి చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

“అయితే, యింతకూ నన్ను ఏం చెయ్యమంటావు?” అన్నాడు, ఎప్పటికో తెప్పరిల్లి.

“ఏం చేసినాసరే...కానీ, యిలా హోలాహలం మ్రింగుతూ కాలం గడపటం మాత్రం వద్దు...”

“త్రాగకపోతే, శకుంతల జ్ఞాపకం వస్తుంది...త్రాగితే...మా ఆవిడ చేసిన ద్రోహం జ్ఞాపకం వస్తుంది...త్రాగి మరచిపోదామనుకున్నాను...అదీ సాగడంలేదు...”

“త్రాగుదామనేసంగతి మరచిపో...అప్పుడు ఇద్దరూ జ్ఞాపకంరారు...”

“మా ఆవిడ నన్ను మరచిపోయినా బాగుండును...”

“నిన్ను మరచిపోతే, ప్రొద్దుపోవడం ఎలా?... ఎక్కడున్నా వెదుక్కుంటూ వస్తుంది...”

“అవును, అది అంతదీ డాను”

...నేను ‘అలాగా’ అని తలడిగించాను.

—సంజెవేళ అవుతుంది: ఇద్దరమూ అవీ యివీ తిని కాఫీపుచ్చుకుంటున్నాము. లక్ష్మీకాంతంభార్య లోపలికి చక్కావచ్చింది. ఆవిడను చూసీచూడటంతోనే మన ధీరుడు కుర్చీతో సపో గజగజలాడిపోయినాడు. కేవలం పిల్లి అయిపోయినాడు.

—“సినీమాకు వెళదాం, రండి” అన్నది కోమల స్వనంతో, పల్లెటూరి బడిపంతులు అదమాయింపుతో.

“నాకు...ఓంట్లో ఏమీ బాగుండలేదు....” అన్నాడు నీరసంగా.

“మరి...దీచికి పోదామా?”

“నాకు...మనసేమీ బాగుండలేదు.”

“అలాగా?...అయ్యో పాపం! అలా అయితే ఎక్కడికీ వద్దు, యింటికే పోదాం...”

“...నీవు వెళ్ళు: నేను కొంచెంసేపుండి...”

--చేయి అందిచ్చి, పసివాడినిలాగా పొదివిపట్టుకుని నిలవేసింది; వెళ్ళివస్తామని నాతో చెప్పి, మెల్లిగా సందిట నడిపించుకుంటూ వెళ్ళి, కారులో కూర్చోవేసింది... డ్రైవరుతో, ఫలానా సినీమాకు పోనీమంది.

...మలుపుతిరిగి మాయమయేదాకా కారువెన్ను పరధ్యానంతో పరకాయించిచూస్తూ... మెట్లమీదనే అలా నిలవబడిపోయిఉండి, లోపలికి వెళ్ళిపోయినాను.

...ఖాళీసీసాలు, గ్లాసులూ ఉగ్గుగిన్నెలులాగ తోచినవి. వాడు ఇందాకటినుంచి కూర్చున్న కుర్చీ ఉయ్యాలై...పొత్తిళ్ళలో పట్టుకుని, ఉంగా-ఉంగా అంటూ, కాళ్ళూ చేతులూ తొట్టిగిలకలకు వేసి కొట్టుకుంటూ, తల్లి ఆశాశపెట్టే గిలకపండు అందుకునేందుకు వంకరచేతులు పిడికిళ్ళతో జోపే అముదపు గుడ్డలులాగా...కందగడ్డలాగా ఉన్నాడు లక్ష్మీకాంతం...అవును, కొన్ని జీవితాలకు ఎప్పటికీ పురుడు వెళ్ళదు.

--మొన్న ఈనడుమ ఎప్పడో...ఆల్బర్ట్ హోలులో భరతనాట్యం చూస్తూంటే... అవతల ఆ చివర కూర్చునిఉన్నారు...దంపతులు. ఇద్దరూ చిలకాగోరింకలలాగ నవ్వుతూ త్రుళ్ళుతూ కిక్కిరిసికూర్చుని తదేకదీక్షతో ప్రదర్శనంలో నిమగ్నలైనారు... లక్ష్మీకాంతాన్ని చూసి, ఎక్కడ జాలిపడతానో అని...భయమేసింది...

★ ★ ★